

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Intervención logopédica nos trastornos da linguaxe	Código	652G04034	
Titulación	Grao en Logopedia			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	García Real, Teresa Juana	Correo electrónico	teresa.greal@udc.es	
Profesorado	García Real, Teresa Juana	Correo electrónico	teresa.greal@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Materia para coñecer e aplicar a intervención logopédica en afasia, trastornos do desenvolvemento da lingua, parálise cerebral e incapacidade mental.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía.
A2	Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia: o desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a Neuropsicoloxía da linguaxe, os procesos básicos e a Psicolingüística.
A6	Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais.
A7	Coñecer, recoñecer e discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe, trastorno específico da linguaxe, retrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por privación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A8	Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.
A9	Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación.
A13	Coñecer os principios xenerais de la intervención logopédica.
A14	Coñecer as funcións da Intervención logopédica: prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamento.
A16	Coñecer as características diferenciais da intervención logopédica nos ámbitos familiar, escolar, clínico-sanitario e asistencial.
A21	Saber deseñar e elaborar informes logopédicos.
A22	Saber deseñar, programar e avaliar a actuación logopédica.
A27	Realizar a planificación estratéxica da intervención logopédica.
A28	Adquirir un coñecemento práctico en intervención logopédica (formación práctica en ámbitos escolares, clínico-sanitarios e asistenciais).
B1	Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.
B2	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B3	Apreciar as distintas manifestacións da diversidade.
B4	Aprender a aprender.
B5	Aprender autonomamente, e motivarse para facelo de forma continuada.
B6	Capacidade de adaptarse aos cambios.
B7	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade de organizar e planificar.
B14	Destreza e empatía nas relacións interpersoais.

B16	Resolver problemas de forma efectiva.
B19	Ter compromiso ético.
B24	Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía.	A1 A6 A7 A8 A9 A13 A14 A16 A21 A22 A27 A28		
Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia: o desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a Neuropsicoloxía da linguaxe, os procesos básicos e a Psicolingüística.	A8 A9 A13 A14 A21 A27	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B9 B14 B16 B19 B24	C1 C2 C6 C7 C8
	A2 A16 A21 A22	B3 B5 B6 B7 B9 B14 B16 B19	C1 C2 C8

Contidos	
Temas	Subtemas

TEMA 1. Fundamentos básicos para a intervención da afasia.	1.1. Semioloxía. 1.2 Tipos clínicos. 1.3. Diagnóstico deferencial. 1.4. Factores pronósticos.
TEMA 2. Evaluación da afasia.	2.1 Aspectos xerais. 2.2 Principais probas estandarizadas.
TEMA 3. Intervención semiolóxica da afasia.	3.1 Sintase. 3.2. Denominación. 3.3. Comprensión. 3.4. Lectura. 3.5. Escritura.
TEMA 4. Fundamentos básicos para intervencións dos trastornos da linguaxe no neno.	4.1. Trastornos primarios do desenvolvemento do linguaxe.. 4.2. Trastornos secundarios do desenvolvemento do linguaxe. 4.3. Avaliación de áreas non lingüísticas.
TEMA 5. Avaliacións do linguaxe.	5.1. Aspectos lingüísticos a avaliar. 5.2. Principais probas estandarizadas.
TEMA 6. Intervención logopédica nos trastornos do desenvolvemento do linguaxe.	6.1. Intervención dos aspectos fonéticos e fonolóxicos. 6.2. intervención dos aspectos semánticos e pragmáticos. 6.3. Intervención dos aspectos sintácticos e morfolóxicos.
TEMA 7. Intervención do neno co parálise cerebral.	7.1. Control postural e psicomotricidad. 7.2. Tratamiento da voz. 7.3. Tratamiento da fala e articulación. 7.4. Tratamiento da deglución. 7.5. Tratamiento da respiración.
TEMA 8. Intervención da discapacidade mental.	8.1. Linguaxe.. 8.2. Voz e articulación. 8.3. Outros aspectos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba mixta	A21 A16 A14 A13 A9 A8 A7 A6 A2 A1 A22 A27 A28 B1	7	0	7
Sesión maxistral	A6 B2 B3 B4 B7	21	42	63
Estudo de casos	B5 B6 B7 B9 B14 B16 B19	10	20	30
Recensión bibliográfica	A6 B1 B2 B7 B9 B24 C1 C2	1	5	6
Prácticas clínicas	B24 C1 C2 C6 C7 C8	20	20	40
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba mixta	Haberá unha proba con respostas breves ao final da docencia para avalar os contidos teóricos e prácticos.
Sesión maxistral	Na aula impartiranse os contidos teóricos e a programación terapéutica dos casos clínicos. Ao final de cada módulo se harán preguntas para levar á reflexión dos contidos.
Estudo de casos	Se realizará a programación terapéutica de casos clínicos cas patoloxías impartidas.

Recensión bibliográfica	Se realizará unha búsqueda bibliográfica sobre algunha das patoloxías impartidas na asignatura. Para ello nas clases interactivas o en tutorías podrán resolver dudas sobre algúns aspectos fundamentais para esta actividade (Manexo das bases de datos, criterios de búsqueda, normas APA e ética na investigación en Logopedia, etc).
Prácticas clínicas	Se realizarán prácticas específicas según patoloxía (protocolo de avaliación pre-intervención, confección de exercicios de tratamento, etc).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Prácticas clínicas	Os estudantes terán unha atención personalizada para levar a cabo prácticas clínicas, estudos de casos e discusión dous mesmos.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A21 A16 A14 A13 A9 A8 A7 A6 A2 A1 A22 A27 A28 B1	Haberá un exame para avaliar os contidos teóricos e prácticos desenvolvidos na materia. Serán preguntas curtas. É o exame oficial.	60
Estudo de casos	B5 B6 B7 B9 B14 B16 B19	O alumno será avaliado neste apartado (estudos de caso) no exame final, a través de 2 preguntas relacionadas coa programación, avaliación e tratamento das patoloxías ensinadas na materia. . Criterios de avaliación: capacidade de razoamento para a programación terapéutica e selección de exercicios específicos.	30
Recensión bibliográfica	A6 B1 B2 B7 B9 B24 C1 C2	Os alumnos realizarán unha busca bibliográfica sobre un tema de lingua. Para iso faranse grupos de 5 alumnos. Criterios de avaliación: riqueza bibliográfica (revistas nacionais e internacionais, recentes e procedentes de bases de datos de prestixio como Web of Science, Scopus, etc), capacidade de síntese e organización de información, corrección e bo uso dos estándares APA para a cita de fontes documentais utilizadas.	10

Observacións avaliación

<p>O profesor tamén valorará a participación e disposición positiva mostrada durante a realización das prácticas clínicas, a discusión de casos e conferencias, así como a asistencia a conferencias ou cursos organizados polo profesor.</p> <p>Asistentes: Para superar a materia é necesario obter o 50% da nota total, é dicir, superarase se o valor final é 5 ou superior. Estudantes non asistentes: Os estudantes de cursos anteriores non farán a recesión bibliográfica ea calcificación final realizarase en función do valor alcanzado na proba mixta (70%) e no estudo de caso (30%).</p>
--

Fontes de información

<p>Bibliografía básica</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Goodglass H (2005). Evaluación de la afasia y trastornos relacionados. Madrid: Panamericana - Narbona Juan (2003). El lenguaje del niño. Barcelona: Elsevier - Aguado Alonso Gerardo (2002). TSA: El desarrollo de la morfosintaxis en el niño. Madrid: Cepe - Bosch Galceran Laura (2003). Evaluación fonológica del habla infantil.. Barcelona: Masson - Boehm Ann E (2000). Test Boehm de conceptos básicos. Madrid: TEA - Peña Casanova Jordi (2005). Programa integrado de exploración neuropsicológica Test Barcelona revisado: TBR. Barcelona: Masson - Aguado Alonso Gerado (2004). Trastornos específicos del lenguaje: Retraso del lenguaje y disuasivas. Málaga: Aljibe - Buckley Sue (2005). Habla, lenguaje y comunicación en alumnos con Síndrome de Down y actividades para padres y profesores. Madrid: Cepe - Juárez Sánchez Adoración (2002). Estimulación del lenguaje oral. Un modelo interactivo para niños con dificultades. Madrid: Santillana - Monfort Marc (1993). Los niños disfásicos. Descripción y tratamiento. Madrid: Cepe - Monfort Marc (1999). El niño que habla. El lenguaje oral en el preescolar.. Madrid: Cepe - Chapey Roberta (2008). Language intervention. Strategies in aphasia and related neurogenic communication disorders. Philadelphia: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins, - Fawcus Margaret (1990). Aphasia therapy in practice: Comprehension. Bicester:Winslow - Fawcus Margaret (1990). Aphasia Therapy in practice: Expression. Bicester:Winslow - Fawcus Margaret (1991). Aphasia therapy in practice: Reading. Bicester:Winslow - Fawcus Margaret (1993). Aphasia therapy in practice: Writing. Bicester:Winslow - Martínez Huete JC (2013). Métodos de investigación educativa. Sevilla: Punto Rojo libros - Kumar, R (2014). Research methodology: A step by step guide for beginners (4ª Ed). Nueva Delhi: APH Publishing Corporation Aguado Alonso G (2002). El desarrollo de la morfosintaxis en el niño. Madrid, Cepe.Aguinag G, Armentia ML, Fraile, A, Olangua P y Uriz N (2004). PLON_R. Prueba de lenguaje oral Navarra-revisada. Madrid: TEA.Boehm AE (2000). Boehm. Test Boehm de conceptos básicos. Madrid: TEA: Bosch L (2004). Evaluación fonológica del habla infantil, Barcelona. Masson, 2004.Hedge MN,y Pomaville F (2008). Assessment of Communication Disorders in Children. Resources and Protocols.San Diego: Plural Publishing.
<p>Bibliografía complementaria</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Powell T, Head injury. A practical guide, United Kingdom. Winslow, 1994, Libro, -Rapin I, Disfunción cerebral en la infancia, Barcelona. Martínez Roca, 1987, Libro,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Psicolingüística/652G04003

Fundamentos de avaliación e diagnóstico/652G04010

Neuropsicoloxía/652G04016

Lingua galega/652G04036

Lingua española/652G04037

Lingüística clínica/652G04042

Observacións

Recoméndase o coñecemento dunha lingua estranxeira (mínimo de nivel B1 en inglés) para acceder ás fontes bibliográficas que precisa a revisión bibliográfica.Recoméndase a asistencia a eventos e conferencias científicas.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías